

Hämeen Maakuntaliiton kuntayhtymän perussopimus

Hämeen Maakuntaliiton kuntayhtymän jäsenkunnat ovat päättäneet kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta ja sopineet kuntayhtymän hallinnon ja toiminnan järjestämisestä seuraavasti:

1. Luku

Yleiset määräykset

1 §

Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Hämeen Maakuntaliitto, kuntayhtymä, josta käytetään nimeä Hämeen liitto. Kuntayhtymän kotipaikka on Hämeenlinnan kaupunki.

2 §

Kuntayhtymän tehtävät ovat

Huolehtia maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen maakunnan suunnitteluun kuuluvasta maakuntasuunnitelmasta, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaavasta maakuntakaavasta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä sekä alueellisesta kehittämisohjelmasta;

Huolehtia alueiden kehittämisestä annetun lain ja asetuksen, rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain ja asetuksen sekä muun aluekehitystä koskevan lainsäädännön mukaisista aluekehitysviranomaisen tehtävistä ja alueen yleisestä kehittämisestä maakunnassa sekä

Ylläpitää Hämeen Kesäyliopistoa, jonka toiminnassa alueellisena oppilaitoksena painottuvat vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaisesti avoin korkeakouluopetus sekä alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaaminen ottaen huomioon myös korkeakoulutettu väestö.

Hoitaa muutkin laissa sille määrätyt tehtävät.

Tehtäviensä toteuttamiseksi kuntayhtymä:

- * Laatii maakuntaa koskevia maakuntakaavoja.
- * Laatii aluekehitystä koskevia aluekehittämissuunnitelmia ja maakunnan kehittämisohjelmia sekä tekee ohjelasopimuksia.
- * Vastaa muistakin maakunnan kehittämiseksi tarpeellisista selvityksistä ja suunnitelmista sekä edistää maakunnallisten suunnitelmien, hankkeiden ja toimintojen toteutumista.

Kuntayhtymä voi sopimuksin ottaa suoritettavakseen korvausta vastaan sen toimialaan liittyviä toimeksiantoja.

3 §

Jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Forssa, Hattula, Hausjärvi, Humppila, Hämeenlinna, Janakkala, Jokioinen, Loppi, Riihimäki, Tammela ja Ypäjä.

Kuntayhtymä voi tehdä sopimuksia vapaaehtoisten tehtävien hoidosta täyttä korvausta vastaan jäsenkuntien, muiden kuntien ja kuntayhtymien kanssa.

4 §

Uuden jäsenkunnan ottaminen

Kunta, joka valtioneuvoston päätöksellä määrätään kuulumaan maakuntaan, tulee kuntayhtymän jäseneksi päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

5 §

Jäsenkunnan eroaminen

Milloin jäsenkunta valtioneuvoston päätöksellä määrätään kuulumaan toiseen maakuntaan, se lakkaa olemasta kuntayhtymän jäsenenä päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

6 §

Aluekehityslaisissa tarkoitettu yhteistoiminta-alue, sen päätöksenteko ja muu yhteistyö

Kuntayhtymä kuuluu aluekehityslain 12 §:ssä mainittujen yhteistoiminnassa hoidettavien tehtävien hoitamista varten yhteistoiminta-alueeseen, jonka jäsenkunnat ovat Hämeen, Päijät-Hämeen ja Uudenmaan (sekä vuonna 2010 Itä-Uudenmaan) liittojen jäsenkuntia.

Aluekehityslain 11 §:ssä tarkoitetun yhteistoiminta-alueen päätöksenteko tapahtuu maakunnan liittojen yhtäpitävin päätöksin.

Muusta yhteistyöstä maakunnan liitot voivat sopia aluekehityslain 16 §:n mukaisesti.

2. Luku

Kuntien edustajainkokous ja maakuntavaltuusto

7 §

Kuntien edustajainkokouksen tehtävä

Kuntien edustajainkokous valitsee vaalikaudeksi valtuustoon jäsenkuntia edustavat jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet tämän perussopimuksen mukaisesti. Valtuustosta käytetään nimitystä maakuntavaltuusto.

Edustajainkokoukseen kukin jäsenkunta valitsee yhden edustajan ja hänelle varaedustajan. Edustaja käyttää edustajainkokouksessa kunnan koko ääniosuutta.

Kokousmenettelyä koskevat määräykset annetaan kuntien edustajainkokouksen ja maakuntavaltuuston työjärjestyksessä.

8 §

Maakuntavaltuuston kokoonpano

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää vaalikaudeksi valittava maakuntavaltuusto. Kunnan ääniosuus ja maakuntavaltuutettujen lukumäärä on yksi (1) ääni ja yksi valtuutettu kunnan alkavaa 3000 asukasta kohti laskettuna kunnallisvaaleja edeltävän vuoden vaihteen tietojen mukaan, kuitenkin vähintään kaksi (2) ja enintään kolmetoista (13).

Maakuntavaltuuston jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja ja maakuntavaltuustossa edustettuina olevien poliittisten ryhmien ääniosuuksien tulee vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Mikäli maakuntavaltuuston jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden tai muusta syystä eroaa jäsenyydestä kesken toimikauden, jäsenen edustama kunta päättää eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljel-

lä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen on edustettava samaa poliittista ryhmää kuin se, jonka tilalle hänet valitaan.

9 §

Maakuntavaltuuston ja kuntien edustajainkokouksen päätösvaltaisuus

Kullakin maakuntavaltuuston jäsenellä on yksi ääni.

Maakuntavaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa jäsenistä on läsnä. Kuntien edustajainkokous on päätösvaltainen, kun saapuvilla olevat edustajat edustavat vähintään kahta kolmasosaa kaikkien yhteenlasketusta äänimäärästä.

10 §

Kutsumisaika

Kuntien edustajainkokouksen ja maakuntavaltuuston kokouskutsu, josta ilmenee kokouksen aika ja paikka sekä siinä käsiteltävät asiat, on lähetettävä vähintään 10 päivää ennen kokousta.

Edustajainkokouksen kokouskutsu toimitetaan jäsenkunnille. Maakuntavaltuuston kokouskutsu toimitetaan maakuntavaltuuston ja -hallituksen jäsenille sekä jäsenkuntien kunnanhallituksille.

Kuntien edustajainkokouksen ja maakuntavaltuuston työjärjestyksessä annetaan voimassa olevien säännösten lisäksi tarpeelliset määräykset sen toiminnasta.

11 §

Kokoukset

Kuntien edustajainkokous pidetään kunnallisvaalien jälkeisen vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Maakuntavaltuustolla on kevätkokous viimeistään 30. päivänä kesäkuuta ja syyskokous viimeistään 30. päivänä marraskuuta sekä tarpeen mukaan muita kokouksia.

12 §

Kevätkokouksen asiat

Kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Valitaan maakuntavaltuuston puheenjohtaja sekä ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja maakuntavaltuuston toimikaudeksi;
2. Päätetään tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille sekä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskerromus ja siinä tehdyt muistutukset antavat aihetta;
3. Valitaan maakuntahallituksen jäsenet ja kullekin näistä henkilökohtainen varajäsen maakuntavaltuuston toimikaudeksi. Yksi jäsenistä valitaan puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi;
4. Valitaan Hämeen kesäyliopiston johtokunnan sekä muiden valtuuston asettamien lauta- ja johtokuntien jäsenet sekä valitaan kullekin näistä henkilökohtainen varajäsen, milloin näiden toimikausi on päättynyt. Yksi jäsenistä valitaan puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi;
5. Valitaan tarkastuslautakunnan jäsenet ja kullekin näistä henkilökohtainen varajäsen maakuntavaltuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten sekä määrätään jäsenistä yksi puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi;
6. Valitaan tarkastuslautakunnan esityksen perusteella yksi tai useampi tilintarkastaja; tilintarkastaja voi olla henkilö tai yhteisö;

7. Käsitellään muut kokouskutsussa ilmoitetut tai kiireellisinä käsiteltäväksi otetut asiat.

13 §

Syyskokouksen asiat

Syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Hyväksytään seuraavan varainhoitovuoden talousarvio ja sen hyväksymisen yhteydessä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma;
2. Käsitellään muut kokouskutsussa ilmoitetut tai kiireellisinä käsiteltäväksi otetut asiat.

14 §

Toiminta

Maakuntavaltuuston asiat valmistelee, esittelee ja panee täytäntöön maakuntahallitus.

3. Luku

Maakuntahallitus

15 §

Kokoonpano ja toimikausi

Hallituksessa on 11 jäsentä ja heillä kullakin henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet valitaan seuduittain niiden edellisen vuoden lopun väestön suhteessa. Hallituksesta käytetään nimitystä maakuntahallitus.

Maakuntahallituksen toimikausi on neljä vuotta.

Edellä sanottu seutujako on seuraava:

- * Forssan seutu (Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela ja Ypäjä).
- * Hämeenlinnan seutu (Hattula, Hämeenlinna ja Janakkala).
- * Riihimäen seutu (Hausjärvi, Loppi ja Riihimäki).

Maakuntahallituksen kokoonpanon on oltava kuntalain 81 § 4 momentin mukainen.

16 §

Maakuntahallituksen tehtävät

Maakuntahallitus valvoo kuntayhtymän etua, vastaa kuntalain, maankäyttö- ja rakennuslain sekä aluekehityslain tarkoittamista tehtävistä ja niiden valmistelusta ja päätöksenteosta niiltä osin kun päätösvalta ei kuulu maakuntavaltuustolle, sekä edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset. Muista maakuntahallituksen tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä ja muissa johtosäännöissä.

17 §

Kuntayhtymän nimen kirjoittaminen

Kuntayhtymän nimen kirjoittamisesta määrätään hallintosäännössä.

4. Luku

Muu hallinto

18 §

Lautakunnat/johtokunnat

Kuntayhtymällä on asiantuntijaelimenä toimiva kesäyliopiston johtokunta sekä muita toimielimiä sen mukaan kun maakuntavaltuusto päättää.

Toimielinten kokoonpanosta ja tehtävien hoidosta määrätään hallintosäännössä ja muissa johtosäännöissä.

19 §

Virasto

Kuntayhtymällä on tehtäviensä suorittamista varten virasto, jonka johdossa on maakuntajohtaja. Tarkemmat määräykset annetaan hallintosäännössä ja muissa johtosäännöissä.

5. Luku

Talous sekä hallinnon ja talouden tarkastus

20 §

Peruspääoma

Peruspääoma muodostuu jäsenkuntien pääomasijoituksista. Peruspääomaa voidaan korottaa myös siirrolla oman pääoman muusta erästä. Peruspääoma jakaantuu jäsenkuntaosuuksiin.

Peruspääoman korottamisesta ja alentamisesta päättää maakuntavaltuusto.

Uuden jäsenkuntaosuuden tai jäsenkuntaosuuden lisäyksen edellyttämän pääomasijoituksen määrästä ja suoritusajasta päättää maakuntavaltuusto.

21 §

Jäsenkuntien osuudet ja vastuu

Jäsenkuntien osuus kuntayhtymän varoihin sekä vastuu veloista ja velvoitteista määräytyvät peruspääoman jäsenkuntaosuuksien suhteessa.

Kuntayhtymässä pidetään rekisteriä peruspääoman jäsenkuntaosuuksista.

22 §

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Seuraavan kalenterivuoden talousarvio ja -suunnitelmaluonnos on toimitettava jäsenkuntaan lausunnolle 30.9. mennessä.

Muutokset talousarvioon on hyväksyttävä talousarviovuoden aikana.

23 §

Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet hyväksyy maakuntavaltuusto.

24 §

Jäsenkuntien maksuosuudet

Se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden maksuosuuksina. Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät edellisenä varainhoitovuonna toimitetussa verotuksessa jäsenkunnittain kertyneiden kunnallis- ja yhteisöverojen suhteessa.

Maksuosuudet suoritetaan varainhoitovuoden aikana maakuntahallituksen määräämissä erissä ja määrääminä aikoina.

25 §

Investointien pääomarahoitus

Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimenoihin valtionosuutena, jäsenkunnan rahoitusosuutena tai oman pääoman ehtoisena sijoituksena taikka lainana jäsenkunnalta tai rahoituslaitokselta. Rahoituksen muodosta päättää maakuntavaltuusto.

Jäsenkunnan rahoitusosuuden, oman pääoman ehtoisen sijoituksen tai jäsenkuntalainan ehtoista päättävät jäsenkunnat hankekohtaisesti.

Perustamishankkeen arvioitu kustannus jaetaan mahdollisen valtionosuuden määräämiseksi jäsenkuntaosuuksiksi viimeisen tilinpäätöksen peruspääoman jäsenkuntaosuuksien suhteessa, ellei muusta jakoperusteesta ole sovittu hankekohtaisesti.

Jäsenkunnalta perittävä maksuosuus investoinnin rahoittamiseen otetun lainan lyhennykseen merkitään peruspääoman jäsenkuntaosuuden lisäykseksi.

Jäsenkuntaosuuden lisäyksen merkitsemisestä sijoituspääomarahastoon päättävät jäsenkuntien valtuustot yhtäpitävin päätöksin.

26 §

Kuntayhtymän maksullisen toiminnan hinnoittelu

Suoritteiden hinnoitteluperusteet vahvistaa maakuntahallitus.

27 §

Rahastojen perustaminen

Sijoituspääomarahaston perustamisesta ja sen säännöstä päättävät jäsenkuntien valtuustot yhtäpitävin päätöksin. Muun rahaston perustamisesta ja sen säännöstä päättää maakuntavaltuusto.

28 §

Viivästyskorko

Maksun viivästyessä ovat jäsenkunta ja kuntayhtymä velvolliset maksamaan viivästyneelle maksusuoritukselleen viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentin mukaisesti.

29 §

Tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja hyväksyminen

Tilinpäätöksen allekirjoittavat maakuntahallituksen jäsenet ja esittelijä.

Hyväksyessään tilinpäätöksen maakuntavaltuusto päättää samalla tilikauden tuloksen käsittelystä ja tarvittavista talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

30 §

Kuntayhtymästä eroavan ja toimintaa jatkavien kuntien asema

Mikäli jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä tai siirtyy osajäsenyyteen, sille suoritetaan maakuntavaltuuston päätöksellä kunnan osuus peruspääomasta tai osa siitä. Mikäli muut kunnat eivät lunasta eroavan jäsenkunnan pääomaosuutta, alennetaan peruspääomaa. Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruksina erinä kolmen vuoden aikana eron voimaan tulosta lukien.

31 §

Hallinnon ja talouden tarkastaminen

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan mitä siitä on säädetty kuntalaissa ja määrätty kuntayhtymän tarkastussäännössä.

Tarkastuslautakuntaan valitaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kaksi (2) jäsentä sekä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen.

6. Luku

Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys

32 §

Purkaminen

Kuntayhtymä voidaan purkaa vain, jos sen lakisääteiset tehtävät järjestetään muun viranomaisen kuin tämän kuntayhtymän hoidettaviksi. Tällöin purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot. Purkaminen on suoritettava vuoden kuluessa tällaisesta järjestelystä.

33 §

Loppuselvitys

Kuntayhtymän purkautuessa maakuntavaltuusto määrää sen loppuselvityksestä, josta maakuntahallituksen on huolehdittava. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa.

Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

7. Luku

Muut määräykset

34 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä perussopimus tulee voimaan 1.4.2010 korvaten 1.1.2001 voimaan tulleen perussopimuksen.

Forssan kaupunginvaltuusto 15.2.2010	Hattulan kunnanvaltuusto 10.2.2010
Hausjärven kunnanvaltuusto 19.1.2010	Humppilan kunnanvaltuusto 24.2.2010
Hämeenlinnan kaupunginvaltuusto 8.2.2010	Janakkalan kunnanvaltuusto 25.1.2010
Jokioisten kunnanvaltuusto 16.3.2010	Lopen kunnanvaltuusto 15.2.2010
Riihimäen kaupunginvaltuusto 18.1.2010	Tammelan kunnanvaltuusto 22.2.2010
Ypäjän kunnanvaltuusto 17.4.2010	